KONKURS

LIMANOWSKIEJ RADY POWIATOWEJ

ODBITKA Z Nr. 7 „GAZETY PODHALAŃSKIEJ" 1914 R.

1914

Nakładem limanowskiej Rady powiatowej.

Drukarnia Ignacego Borka w Nowym Targu

KONKURS
limanowskiej Rady powiatowej.

Wydział Rady powiatowej w Limanowej ogłasza co następuje: kto opisze gospodarstwo swoje i sposób gospodarowania (według załączonych pytań) i z czyjego opisu widać będzie, że gospodaruje najlepiej — otrzyma nagrodę w postaci: 150 drzewek owocowych. W konkursie tym mogą przyjąć udział drobni rolnicy z powiatów: limanowskiego, nowotarskiego i nowosądeckiego. Dla każdego powiatu ustanawia się po jednej nagrodzie, a więc razem trzy nagrody po 150 drzewek każda. Drzewka wybrać będzie mógł nagrodzony sam w powiatowym Zakładzie sadowniczym w Limanowej, zupełnie dowolnie co do rodzaju i gatunku.

Wydział Rady powiatowej sprawdzi na miejscu przez swego delegata, czy opisy, uznane za najlepsze, zgadzają się z rzeczywistością. — Opis niekoniecznie ma być własnoręczny: nie władający dobrze piórem może się wyręczyć kimś piśmiennym

Opisy nadsyłać należy pod adresem Wydziału Rady powiatowej w Limanowej najpóźniej dnia 1 kwietnia 1914 roku.

Rozkład opisu gospodarstwa.

I. Wiadomości ogólne.

1. Położenie. W jakiej gminie i parafii leży gospodarstwo? Jaka jest najbliższa stacya pocztowa i kolejowa? — Jaka jest ogólna przestrzeń gruntu, ile w tem roli, łąk, pastwiska, lasu (czy to las, czy „krza-

ki"), ogrodu, przestrzeń podać należy w morgach i sążniach kwadr. Do jakiej klasy katastralnej (w arkuszu gruntowym) zaliczone wszystkie te rodzaje gruntu? — Ile się z tego płaci czystego podatku gruntowego bez dodatków? Ile nieużytków i wody? — Czy gospodarstwo leży nad wodą? Czy trzeba bronić je przed wylewami? Jak broni właściciel grunta przed zalewem, zamuleniem, oberwaniem brzegów? Jak się nazywa ta rzeka, czy potok, nad którym leży gospodarstwo? — Należy podać plan gospodarstwa: ziemi i podwórza z zabudowaniami, a także plan budynku mieszkalnego z rozkładem izb; wystarczy zwykły rysunek sytuacyjny. Czy do gospodarstwa należą jakie wspólne pastwiska, czy właściciel korzysta jeszcze z jakich służebności w lasach dworskich? Dlaczego nie wykupiono dotychczas tych służebności?

2. Stosunki osobiste. W jaki sposób właściciel otrzymał gospodarstwo: czy odziedziczył, czy kupił? Ile ma lat właściciel, czy ukończył jaką szkołę? Czy spłacił rodzeństwo i ile te spłaty wynosiły? Jak wysoko obciążone długami hipotecznymi gospodarstwo, na jaki cel zaciągnięto pożyczki i jak wysoki procent się opłaca? — Czem właściciel trudnił się przedtem? Od kogo nauczył się gospodarować? Czy korzystał z czyjego przykładu lub rady? Czy korzysta w gospodarstwie z wiadomości, nabytych z książek, gazet rolniczych, wykładów? Czy gospodaruje tak, jak wszyscy w okolicy, czy też zaprowadził jakie nowości i zmiany? Jak na to zapatrują się sąsiedzi? Czy oprócz zajęć przy gospodarstwie nie oddaje się innej pracy i zarobkom za domem? — Czy sam pracuje z rodziną, czy najmuje do gospodarstwa obcą pomoc: stałą, roczną, czy tylko do pewnych robót? Ile kosztuje obca pomoc rocznie, licząc płacę w gotówce i żywność?

II. Opis szczegółowy.

Gospodarstwo rolne. Jakiego rodzaju jest ziemia w warstwie ornej i podglebia: gliniasta, piaszczysta, próchniczna, rzędzina, przepuszczalna, ciężka, mokra, sucha? Czy osuszał grunta: rowami otwartymi, rowami zasypanymi kamieniem, czy rurkami drenowemi? Ile kosztowało to odwodnienie? Jakie otrzymał z tego korzyści? Czy obliczył, kiedy mu się zwrócił wydatek na osuszenie? Jeśli grunta potrzebują odwodnienia, to czemu nie odwodniono dotychczas?

Jakie rośliny uprawia i jak po sobie następują i na jakim nawozie, co po czem się sieje? — Na ilu morgach zasiewa się zboże, na ilu okopowe, na ilu rośliny pastewne (koniczyna, lucerna, mieszanki itp.)? W jaki sposób uprawia się rola: głębokość orki, kiedy się orze, ile razy, płasko, czy w zagony? Jak walczy się z chwastami (perz, oset itp)? Czy kupuje się nasienie i gdzie? Ile sieje się na mórg? Jak pielęgnuje się rośliny zasiane? Czy zachodzi potrzeba walki z myszami? Jakie gatunki zbóż i okopowych sieje i sadzi? Czy zauważono różnicę między staremi a nowemi gatunkami zbóż i ziemniaków?

Jak się odbywa sprzęt zboża? Czy kosi się, czy rznie sierpem; który sposób uważa gospodarz za lepszy? Jak układa w polu snopy, jak je ustawia w mokre lato? Jak odbywa się młocka: ręcznie, czy maszyną? Czy korzysta z kieratu sąsiada lub spółkowego? Jak czyści i przechowuje zboże? Ile średnio z morga zbiera każdego zboża?

Jak się obchodzi z łąką? Czy podsiewa, czy bronuje, czy zasila jakim nawozem? Jak się odbywa sprzęt siana? Kiedy kosi trawy: przed kwitnieniem, czy w czasie kwitnienia, czy po opadnięciu kwiatu? Ile cetnarów metrycznych siana otrzymuje z morgi przy pierwszym

zbiorze, a ile przy drugim? Czy sprzedaje zboże i siano, komu, po jakiej przeciętnie cenie?

Jak sadzi okopowe: czy w rzędy, czy pod skibę, czy za znacznikiem, czy za łopatą? Czy sadzi ziemniaki całe, czy też samo „oko“, jak gęsto? Jak się odbywa uprawa okopowych, czy zawsze daje się nawóz? Jak się przechowuje: w piwnicy, w kopcach, czy w dołach? Czy sprzedaje ziemniaki, kapustę — po jakiej cenie?

Jakie jeszcze rośliny się uprawia: len, konopie?

Hodowla zwierząt domowych. Ile jest jakiej żywizny: bydła, koni, świń, owiec, kóz, gęsi, królików, kaczek, kur, indyków? — Jakich używa rozpłodników (buhaj, knur, tryk) własnych, czy od sąsiadów? Czy chowa własną żywiznę, czy kupuje cielęta, czy dorosłe? — Ile krowa daje litrów mleka na jeden udój, kto doi, ile razy dziennie; na jak długo przed ocieleniem przestaje doić, jak długo ssie cielę? Czy daje paszę przed, czy po dojeniu, czy podczas dojenia? — Czy chowa bydło dla mleka, czy na sprzedaż? Czy używa krów do roboty? Ile godzin dziennie pracuje krowami, jakiego zaprzęgu używa (jarzmo, chomąto, naczółek)? Jaka jest strata na mleku, gdy krowa robi w polu? Gdzie sprzedaje bydło?

Ile razy na dzień daje świniom jeść? Ile kosztuje żywienie świni i — ile zarabia na świni przy sprzedaży, po odliczeniu ceny kupna i kosztów żywienia? — Czem żywi świnię? — Czy sprzedaje bydło i świnie na wagę, czy na „oko“?

Czy używa koni do roboty w polu i dlaczego nie wołów? Czy hoduje pszczoły i ryby? Jaki z nich ma dochód?

Ile nawozu otrzymuje od zwierząt domowych? Jak urządzona jest gnojownia?

S a d o w n i c t w o. Ile jest i jakich drzew owocowych? Co się uprawia między drzewami owocowemi: trawę czy warzywa? Czy sad jest stary, czy nowo założony? W jakiej odległości posadzono drzewko od drzewka? Czy pielęgnuje drzewa: paliki, oczyszczanie, ochrona przed robactwem, przerzedzanie gałęzi, obwiązywanie słomą na zimę przed mrozem i zającem? Czy zasila drzewka nawozem? Czy drzewka dobrze owocują? Czy co rok rodzą? Jaki użytek ma z owoców, czy sprzedaje i jak: w sadzie, na drzewach, czy zebrane, czy sam spożywa z rodziną, czy suszy i jak, w dymnej suszarni?

G o s p o d a r s t w o l e ś n e. Jaki jest rodzaj drzewa w lesie i jak się go użytkuje? Czy dba o las, obsadza wycinki, zadrzewia nieużytki?

R a c h u n k o w o ś ć: Jaką wartość przedstawia całe gospodarstwo wraz z całym dobytkiem i budynkami? Ile pieniędzy na rok gospodarz otrzymuje ze sprzedaży zbóż, zwierząt domowych, nabiału, wyrobów domowych przędza, wełna i t. d., leśnych, warzyw i owoców, zarobków dodatkowych? Ile wydaje na utrzymanie domu i domowników, na ubranie, opał, żywność, gazety, książki, doktora, lekarstwa?

U w a g i o g ó l n e: Czy gospodarstwo i zamożność gospodarza podnosi się? Co należałoby uczynić, by zwiększyć dochód z gospodarstwa?

Czytajcie i rozszerzajcie „Gazetę Podhalańską"!